

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska

SSO Bożena Ziółkowska

SSO Dariusz Śliwiński /spr./

Protokolant prot. sąd. M. S.

przy udziale D. M. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r.

sprawy skazanego **S. Ś.**

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Obornikach

z dnia 03 lutego 2015 r. sygn. akt II K 41/15

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. A. kwotę 295,20 zł brutto tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu w I i II instancji,
3. zwalnia skazanego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów postępowania za II Instancję.

D. Ś. E. B. Z.

UZASADNIENIE

Skazany **S. Ś.** wniósł o wydanie wyroku łącznego obejmującego sprawy prawomocnie zakończone wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 23.02.2004 r., sygn. akt: **II K 1374/03** na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności za przestępstwo z art. 233 § 1 kk popełnione w dniu 25 czerwca 2003 r.;

II. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 2.02.2005 r., sygn. akt: **II K 82/04** na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności za przestępstwo z art. 288 § 1 kk popełnione w dniu 2 lutego 2004 r.;

III. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 28.08.2008 r., sygn. akt: **II K 437/08** na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 28.04.2010 r. sygn. akt II Ko 261/10 oraz karę grzywny na podstawie art.71 § 1 kk w ilości 100 stawek dziennych, każda po 10 złotych za przestępstwo z art. 62 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 19 maja 2008 r.;

IV. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 14.01.2010 r., sygn. akt: **II K 481/09** na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach, VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w O. z dnia 05

lutego 2013 r., sygn. akt: VIII Ko 43/13 oraz karę grzywny na podstawie art.71 § 1 kk w ilości 50 stawek dziennych, każda po 10 złotych, za przestępstwo z art.190 § 1kk popełnione w dniu 15 lipca 2009 r.;

V. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 17.06.2010 r., sygn. akt: **II K 100/10** na karę łączną 1 roku 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w O. z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. akt VIII Ko 219/13, obejmującą kary:

a) na karę roku 2 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art.279 § 1 kk, popełnione w dniu 03 stycznia 2010 r.;

b) na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 190 § 1 kk popełnione w dniu 3 stycznia 2010 r.;

c) na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione w dniu 2 stycznia 2010 r., którą postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach, VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w O. z dnia 16.09.2014 r. zamieniono na karę 30 dni aresztu przy uznaniu, że ww. czyn stanowi wykroczenie z art.119§1kw;

VI. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 06.10.2010 r., sygn. akt: **II K 192/10** na karę roku 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach, VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w O. z dnia 31.01.2013 r., sygn. akt VIII Ko 218/13, za przestępstwo z art.278 § 1 kk popełnione w dniu 28 lutego 2010 r.;

VII. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 09.08.2012r., sygn. akt: **II K 370/12** na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności za przestępstwo z art.178a § 2kk popełnione w dniu 27 maja 2012 r, odnośnie której postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach, VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w O. z dnia 28.11.2013 r. sygn. akt VIII Ko 2134/13 umorzono postępowanie, przy uznaniu, że ww. czyn stanowi wykroczenie z art.87§1akw;

VIII. Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 09.11.2012r., sygn. akt: **II K 493/12** na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres 5 lat próby, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach, VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w O. z dnia 03 września 2013 r., sygn. akt VIII Ko 1145/13, a także karę grzywny na podstawie art.33 § 2kk w ilości 100 stawek dziennych i ustaleniem, że każda stawka wynosi 10 zł, za przestępstwo z art.278 § 1 kk popełnione w dniu 2 lipca 2012 r., na poczet kary grzywny zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 3 lipca 2012 r.

Wyrokiem z dnia 3 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Obornikach w sprawie sygn. akt II K 41/15:

1. na podstawie art.85 kk oraz art.86 § 1 kk połączył wyszczególnione w pkt I i II wyroku kary ograniczenia wolności i wymierzył skazanemu S. Ś. karę łączną 10 miesięcy ograniczenia wolności;

2. na podstawie art.86 § 3 kk w zw. z art. 34 § 2 pkt 2 kk i art. 35 § 1 kk zobowiązał skazanego do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

3. na podstawie art. 577 kpk zaliczył na poczet orzeczonej kary łącznej ograniczenia wolności okresy odbywania kar ograniczenia wolności:

a) w okresie od 26 lipca 2006 r. do 23 listopada 2006 r. z tytułu zastępczej kary pozbawienia wolności w sprawie II K 1374/03 Sądu Rejonowego w Szamotułach;

b) okres miesięcy kary ograniczenia wolności wykonanej przez skazanego w sprawie II K 82/04 Sądu Rejonowego w Obornikach;

4. na podstawie art. 85 kk oraz art.86 § 1 kk połączył wyszczególnione w pkt. IV i V wyroku kary pozbawienia wolności i wymierzył skazanemu S. Ś. karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

5. na podstawie art. 576 § 1 kpk w pozostałym zakresie uznał, iż wyroki wymienione w pkt I i II oraz IV i V podlegają odrębnemu wykonaniu;

6. na podstawie art. 572 kpk wniosku skazanego o objęcie wyrokiem łącznym wyroków opisanych w pkt. VI i VIII nie uwzględnił i w tym zakresie umarzył postępowanie, jak również w odniesieniu do wyroków opisanych w pkt III i VII;

7. na podstawie art. 624 § 1 kpk oraz art. 6 Ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (T.J. Dz.U. nr 49 z 1983r., poz. 223 z późn. zm.) zwolnił skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości, zaś na podstawie art. 632 pkt 2 kpk w części umarzającej uznał, iż koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego zaskarżył powyższy wyrok w części, zarzucając mu obrazę prawa materialnego, tj.:

1) art. 53 kk – poprzez niezastosowanie zasady pełnej absorpcji przy łączeniu kar z wyroku Sądu Rejonowego w Szamotułach sygn. akt II K 1374/03 z karą z wyroku Sądu Rejonowego w Obornikach w sprawie II K 82/04,

2) art. 85 kk poprzez niewłaściwe połączenie wyroku Sądu Rejonowego w Obornikach, sygn. akt II K 481/09 z wyrokiem Sądu Rejonowego w Obornikach sygn. akt II K 100/10, zamiast połączenia tego ostatniego wyroku z wyrokiem Sądu Rejonowego w Obornikach sygn. akt II K 192/10.

W konkluzji obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez połączenie wyroków Sądu Rejonowego w Obornikach, sygn. akt II K 100/10 oraz wyroku Sądu Rejonowego w Obornikach, sygn. akt II K 192/10 i wymierzenie kary z zastosowaniem pełnej absorpcji, tj. kary 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz zmianę kary łącznej z 10 miesięcy ograniczenia wolności wymierzonej w pkt 1 wyroku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego okazała się oczywiście bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że apelacja jest oczywiście bezzasadna, jeżeli w sposób oczywisty brak jest wątpliwości, co do tego, że w sprawie nie wystąpiły uchybienia określone w art. 438 kpk oraz art. 439 kpk, a nadto nie zachodzi przesłanka z art. 440 kpk.

Apelacją oczywiście bezzasadną jest taka, której bezzasadność, niezasadność nie budzi wątpliwości. Zasadność (lub jej brak) apelacji wiązać należy bowiem z oceną trafności uchybień, jakie w apelacji zostały wskazane.

Wskazane powyżej okoliczności uzasadniają określenie przedmiotowej apelacji za oczywiście bezzasadną niewątpliwie zachodziły w niniejszej sprawie. Dokonując oceny w tym zakresie Sąd Odwoławczy posiłkował się orzecznictwem i poglądami doktryny wypracowanymi na gruncie art. 535 § 2 k.p.k. (vide: F. Prusak „Komentarz do kodeksu postępowania karnego” Wyd. Prawnicze W-wa 1999 s. 1446 teza 17, P. Hofmański „Kodeks postępowania karnego, komentarz” Wyd. C. H. Beck W-wa 1999 s. 857 teza 9, W. Grzeszczyk „Oczywista bezzasadność kasacji w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego” publ. Prok. i Pr. 2002/11/153- t.1, R. Stefański „Rozpoznawanie kasacji na posiedzeniu” Prok. i Pr. 2001/2/62 t.2, S. Zabłocki „Kodeks postępowania karnego Komentarz” pod redakcją Z. Gostyńskiego Wyd. ABC 002/11/153 W-wa 1998 tom II).

Uzasadnienie wyroku odpowiada wymogom art. 424 § 1 k.p.k. i pozwala w pełni na kontrolę prawidłowości rozstrzygnięcia przez Sąd odwoławczy.

Przechodząc natomiast do istoty rozważań w sprawie, w pierwszym rzędzie należy zauważyć, że zgodnie z art. 565 § 1 kpk wyrok łączny może zapaść, gdy zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej wymienione w art. 85 kk w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów. Te warunki to:

1. popełnienie przez sprawcę dwu albo więcej przestępstw,

2. popełnienie ich zanim zapadł pierwszy, choćby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z tych przestępstw,
3. wymierzenie za te przestępstwa kar tego samego rodzaju albo podlegających łączeniu.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zakresie tego, iż spośród kar jednostkowych zapadłych przeciwko skazanemu połączeniu podlegały kary ograniczenia wolności wymierzone mu wyrokami opisanymi w pkt I i II części wstępnej wyroku łącznego – pierwsza kara łączna, a także kary pozbawienia wolności wymierzone mu wyrokami opisanymi w pkt IV i V części wstępnej wyroku łącznego – druga kara łączna było prawidłowe.

Jeżeli chodzi o pierwszą karę łączną Sąd Rejonowy był władny orzec ją w wymiarze od 8 miesięcy ograniczenia wolności do 1 roku i 1 miesiąca ograniczenia wolności. Czyny przypisane skazanemu w wyrokach opisanych w pkt I i II zostały przez niego popełnione w różnych miejscach i dzielił je znaczny odstęp czasu (25 czerwiec 2003 r. oraz 2 luty 2004 r.). Ponadto godziły ona w różne rodzajowe dobra prawnie chronione, tj. w funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości oraz w mienie. Zatem, wbrew odmiennemu zapatrywaniu obrońcy skazanego, nie sposób przyjąć, iż były to czyny podobne i ich wzajemne powiązania przedmiotowo-podmiotowe uzasadniały zastosowanie zasady pełnej absorpcji. Wymierzona skazanemu kara łączna 10 miesięcy ograniczenia wolności nie mogła być uznana za niewspółmiernie surową.

Na marginesie warto zauważyć, iż odwoływanie się w tym zakresie przez skarżącego do nienagannej opinii skazanego z odbywania kary pozbawienia wolności było zupełnie bezprzedmiotowe, gdyż w tym punkcie wyroku połączeniu podlegały kary ograniczenia wolności. Co więcej postawa skazanego wobec nałożonych wobec niego obowiązków w ramach kary ograniczenia wolności w sprawie sygn. akt II K 1374/03 SR w Szamotułach, której konsekwencją była zamiana orzeczonej wobec niego kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności, przemawiała jednoznacznie na niekorzyść skazanego przy orzekaniu w przedmiocie wymiaru kary łącznej obejmującej to skazanie.

Jeżeli chodzi o drugą karę łączną Sąd Rejonowy podkreślenia wymaga na wstępie, iż Sąd I instancji trafnie stwierdził, iż kolejnym chronologicznie wyrokiem skazującym, który uprawniał do połączenia kar orzeczonych wobec skazanego był wyrok Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 14 stycznia 2010 r. sygn. akt II K 481/09. Postulat skarżącego, aby skazanie to pominąć i podstawą analizy możliwości orzeczenia drugiej kary łącznej uczynić wyrok Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 17 czerwca 2010 r. sygn. akt II K 100/10, gdyż byłoby to dla skazanego bardziej korzystne, ocenić należało jako niedopuszczalny. Rozstrzygnięcie o takiej treści byłoby bowiem sprzeczne z brzmieniem art. 85 kk. W tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela zapatrywanie prawne wyrażone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2005 r., I KZP 36/04, OSNKW 2005, z. 2, poz. 13, której nadano moc zasady prawnej, zgodnie z którą Sąd nie ma "swobody w doborze wyroków podlegających łączeniu, a w istocie kar jednostkowych wymierzonych nimi za poszczególne przestępstwa". W judykacie tym Sąd Najwyższy uznał, iż odstępstwo od interpretacji "konfiguracyjnej", działającej na korzyść skazanego, na rzecz restryktywnej, gramatycznej wykładni prawa materialnego (art. 85 kk), jest "stosowaniem prawa zgodnie z wymaganiami tej ustawy, a przyjęcie innej zasady wymagałoby interwencji ustawodawcy".

Przechodząc do kwestii wymiaru kary łącznej obejmującej skazania opisane w pkt IV i V części wstępnej zaskarżonego wyroku stwierdzić należało, iż Sąd Rejonowy władny był orzec wobec skazanego karę łączną w granicach od 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności do 2 lat 9 miesięcy pozbawienia wolności.

W tym zakresie Sąd Okręgowy nie podziela zapatrywania Sądu I instancji, jakoby dolną granicą kary łącznej wymierzonej oskarżonemu za te skazania miała być karą łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona wobec skazanego w wyroku Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 17 czerwca 2010 r. sygn. akt II K 100/10. Jak trafnie wyłożył Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 października 2014 r., V KK 263/14 (LEX nr 1573980) art. 86 § 1 kk wskazuje, że Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, oraz wskazuje górną granicę kary łącznej grzywny, ograniczenia wolności i pozbawienia wolności. Zatem, art. 86 § 1 k.k. wyraźnie nakazuje przy wymiarze kary łącznej brać pod uwagę kary jednostkowe wymierzone za poszczególne przestępstwa pozostające w zbiegu realnym, nie zaś uprzednio orzeczone kary łączne.

Również art. 85 k.k. przy oznaczaniu kary łącznej nakazuje wzięcie "za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa". W związku z tym normatywne podstawy orzekania kary łącznej, a w szczególności ramy określone dyspozycją art. 85 k.k. i art. 86 § 1 kk nie przewidują dalszych reguł, które pozwalałyby na modyfikację jej granic chociażby poprzez respektowanie uprzednio orzeczonych kar łącznych. Nie znajduje tu również zastosowania tzw. teoria śladu pozostawionego przez uprzednio orzeczoną karę łączną orzeczoną w wyroku łącznym, który stracił moc, uznająca pośredni wpływ tej kary na wymiar nowej kary łącznej. Wcześniej tożsame stanowisko Sądu Najwyższy zajął postanowieniem z dnia 4 lipca 2007 r., V KK 419/06, (OSNKW 2007/10/74) oraz w postanowieniu z dnia 22 listopada 2006 r., III KK 367/06, (OSNwSK 2006/1/2212), a także w wyroku z dnia 21 sierpnia 2007 r., II KK 96/07, (OSNKW 2008/1/6).

W ocenie Sądu Okręgowego w odniesieniu do kary łącznej orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 17 czerwca 2010 r. sygn. akt II K 100/10 znaleźć winien odpowiednie zastosowanie art. 575 § 1 kpk (zob. wyrok SN z dnia 26 listopada 2008 r., II KK 69/08, LEX nr 470997, w którym SN uznał, że do kary łącznej nie orzeczonej w ramach wyroku łącznej odpowiednie zastosowanie winien mieć art. 575 § 2 kpk). W rezultacie uznać należało, iż orzeczenie o wyżej wskazanej karze łącznej utraciło moc z chwilą wydania przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie wyroku łącznego. Zatem Sąd Rejonowy orzekając o karze łącznej obejmującej wyroki opisane w pkt IV i V części wstępnej zaskarżonego wyroku nie był związany karą łączną orzeczoną w sprawie sygn. akt II KK 100/10 z uwagi na zasadę powagi rzeczy osądzonej.

Nie mniej jednak, w ocenie Sądu Okręgowego, kara łączna w wymiarze 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona skazanemu za czyny, a które został prawomocnie skazany w wyrokach opisanych w pkt IV i V części wstępnej niniejszego wyroku, nie razi surowością i orzeczenie w tym zakresie należało utrzymać w mocy. Analizując powiązania przedmiotowo-podmiotowe czynów przypisanych oskarżonemu trzeba zauważyć, iż nie cechowała ich zbieżność czasowa. Oskarżony dopuścił się ich w lipca 2009 r. i w styczniu 2010 r. Działał w tej samej miejscowości, lecz na szkodę trzech pokrzywdzonych. Nadto czynami tymi godził różne dobra prawnie chronione, tj. wolność i mienie. W konsekwencji uznać należało, iż powiązanie wyżej wskazanych czynów samo w sobie nie uzasadniało wymierzenie oskarżonemu kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Nadto podkreślenia wymaga, iż za zdecydowanie bardziej korzystnym dla skazanego ukształtowaniem wymiaru tej kary łącznej nie mogła przemawiać generalnie pozytywna ocena jego zachowania w czasie odbywania kary pozbawienia wolności. Nienaganne funkcjonowanie w zakładzie karnym jest bowiem obowiązkiem skazanego i z tylko z tego tytułu nie powinien być on premiowany przy wydawaniu wyroku łącznego.

8. Sąd Okręgowy nie miał żadnych zastrzeżeń do rozstrzygnięcia Sądu I instancji w przedmiocie zaliczenia na poczet wymierzonej w pkt 1 kary łącznej ograniczenia wolności okresy odbywania kar ograniczenia wolności: od 26 lipca 2006 r. do 23 listopada 2006 r. z tytułu zastępczej kary pozbawienia wolności w sprawie II K 1374/03 Sądu Rejonowego w Szamotułach oraz w okres 5 miesięcy kary ograniczenia wolności wykonanej przez skazanego w sprawie II K 82/04 Sądu Rejonowego w Obornikach.

Reasumując, Sąd Okręgowy nie znalazł powodów, aby uznać, iż kary łączne pozbawienia wolności orzeczone przez Sąd Rejonowy w punktach 1 i 4 wyroku raziły swą surowością, a wręcz przeciwnie, uznając, że są one odpowiednie i sprawiedliwe, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną.

Biorąc pod uwagę sytuację rodzinną i majątkową skazanego Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk zwolnił go od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

/ D. Ś. / /E. T. / /B. Z. /